

KONCEPCE DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ DŮSTOJNÍKŮ LOGISTIKY ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY

Základní strukturální změny v Armádě České republiky (AČR) se musí projevit i ve vojenském školství.

Nedílnou součástí vojenského školství vždy byla oblast přípravy odborníků pro všestranné zabezpečení vojsk. V současné době probíhá transformace týlového a výzbrojně technického zabezpečení do integrovaného systému logistické podpory, na což je nutno s předstihem reagovat vytvořením koncepce přípravy odborníků. S logistickou podporou nejsou zatím žádné praktické zkušenosti. Není ani odpovídající teoretický základ. Proto příprava učitelů logistiky a příprava odborníků-logistiků pro potřebu praxe je úkolem vysoce aktuálním a naprosto nezbytným.

Dosavadní pojetí výuky, existující organizační struktury již tyto kvalitativně nové úkoly nemohou zvládnout.

To jsou důvody, proč je koncepci vzdělávání důstojníků logistiky věnována taková pozornost.

POTŘEBA ŠKOLENÍ

Odborníci logistiky pro nejnižší funkce by měli být připravováni ve vysokoškolském studiu, buď na civilní nebo na vojenské vysoké škole, anebo i kombinovaným způsobem.

Pro stanovení potřeby přípravy odborníků logistiky je nutné vycházet z plánovaného vzdělání pro funkce jednotlivých stupňů velení. Jde o nové organizační struktury, nový systém řízení, vazby a působnosti materiálně technického zabezpečení. Z toho vyplývá potřeba vzdělávat jednotlivé řídicí funkcionáře.

Podle předpokládaných organizačních struktur velení a řízení logistiky lze očekávat, že pro stupeň brigáda bude třeba připravit funkcionáře týlu a výzbrojně technického zabezpečení na 7 druhů funkcí (počínaje náčelníkem logistiky a konče velitelem praporu zabezpečení), pro stupeň armádní sbor rovněž 7, pro stupeň velitelství logistiky 20, pro útvary a zařízení logistiky 11 a pro logistiku Generálního štábu 20 druhů funkcí.

Až dosud nejsou přesně známy počty, funkční náplně, pravomoce a odpovědnosti funkcionářů logistiky jednotlivých stupňů velení. Podle provedených úvah,

zahraničních zkušeností a v souladu s celkovou koncepcí vzdělávání bude vhodné přípravu diferencovat do několika kurzů a v nich jednotlivé funkcionáře připravovat.

- **Na stupni brigáda** by měl mít akademický kurz logistiky (AKL) náčelník logistiky, jeho zástupce a velitel praporu zabezpečení; pro ostatní důstojníky připravit a uskutečnit kvalifikační kurzy pro výkon funkce (všeobecné logistický, výzbrojně technický a týlový) taktického stupně.
- **U velitelství armádního sboru** by měl mít vyšší akademický kurz GŠ náčelník logistiky a jeho zástupce po dřívějším školení ve vyšším akademickém kurzu logistiky (VAKL). VAKL by měli absolvovat všichni náčelníci oddělení a skupin logistiky velitelství armádního sboru, velitel brigády zabezpečení a jeho zástupci. Starší důstojníci logistiky by absolvovali kvalifikační kurzy pro výkon funkce (všeobecné logistiky, výzbrojně technický a týlový) operačního stupně.
- **Na úrovni velitelství logistiky** by měl mít VAK GŠ velitel, jeho zástupce a náčelník štábu po dřívějším školení ve VAKL. Ostatní funkcionáři až do náčelníka skupin vto by absolvovali VAKL. Vedoucí starší důstojníci a starší důstojníci by byli připravováni v kvalifikačních kurzech (všeobecné logistiky, výzbrojně technický a týlový) operačního stupně.
- **U týlových a technických svazků, útvarů a zařízení logistiky** by měl mít VAKL velitel brigády a jeho zástupci a velitel pluku. Vývojoví a výzkumní pracovníci, ale i ostatní zájemci, včetně učitelů logistiky by absolvovali postgraduální doktorandské studium a ostatní by byli proškoleni v kvalifikačních kurzech pro výkon funkce operačního stupně.
- **Z odborníků logistiky Generálního štábu** by měl mít VAK GŠ inspektor logistiky a jeho náčelník štábu a náčelníci hlavních správ logistiky AČR. Absolventy VAKL by byli všichni ostatní funkcionáři až do náčelníků skupin vto. Vedoucí starší důstojníci a starší důstojníci by byli připravováni v kvalifikačních kurzech pro výkon funkce operačního stupně.

OBSAH STUDIA

■ Akademický kurz logistiky pro stupeň brigáda

Obsah studia AKL musí vyváženě zahrnovat společenskovědní předměty s důrazem na řízení ekonomiky obrany státu, všeobecné teoretické předměty s těžištěm v managementu na střední úrovni a vojenskoodborné předměty. Tělesná výchova, studium ekologie a cizích jazyků jsou samozřejmým požadavkem.

Těžiště odborné přípravy tohoto kurzu musí být zaměřeno na:

- bojovou připravenost logistiky brigády,
- mobilizaci brigády,
- logistickou podporu vojsk na teritoriu,
- bojovou přípravu funkcionářů a útvaru logistiky,
- využívání vojenské dopravy,

- velení a řízení logistiky,
- logistickou podporu brigády v míru a v poli,
- logistickou podporu letectva,
- logistickou podporu PVO.

Studium završí problematika logistické podpory svazu.

■ Kvalifikační kurz všeobecné logistiky brigády

Veškeré kvalifikační kurzy budou zahrnovat pouze odbornou problematiku. Přípravu společenskovední, všeobecně teoretickou, jazykovou a tělesnou účastníci kurzu mohou podle vlastního uvážení uskutečňovat v době svého osobního volna.

Odborná příprava bude zaměřena na:

- pravidla vedení mobilizační dokumentace brigády,
- využívání technických a týlových útvarů a zařízení na teritoriu,
- plánování bojové připravenosti a boj. přípravy funkcionářů a útvaru logistiky,
- kontrolní činnost v rámci brigády,
- zpracování operační dokumentace logistiky brigády,
- využívání výpočetní techniky při velení a řízení logistiky brigády,
- mobilizační rozvinování, přemísťování a rozmísťování, ochranu a obranu útvaru zabezpečení,
- součinnost uvnitř i vně logistiky brigády.

■ Kvalifikační kurz z výbrojné technického zabezpečení brigády

Tento kurz bude zaměřen na řízení a zabezpečení:

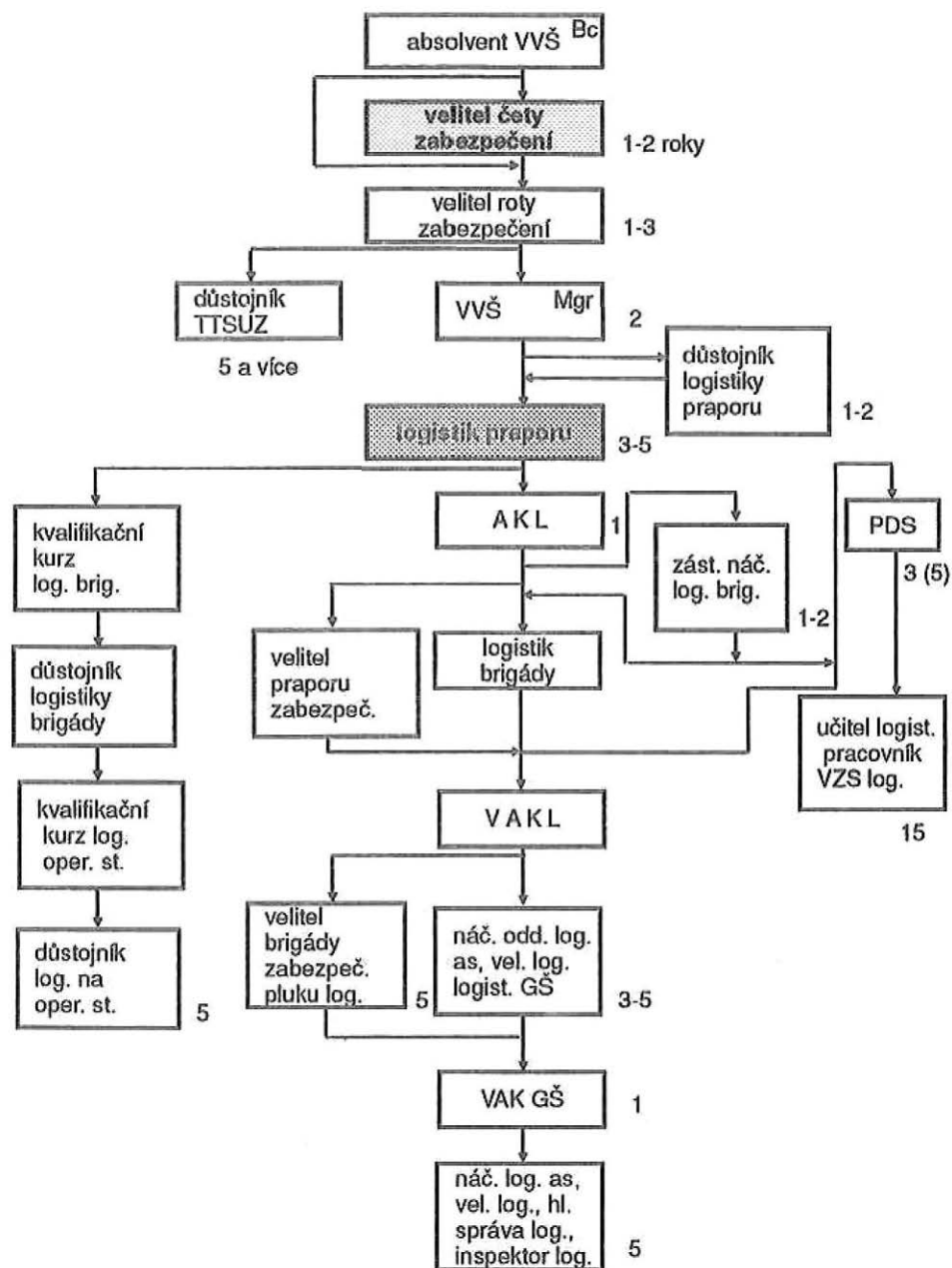
- ukládání výbroje a techniky,
- provozu a ošetřování výbroje a techniky,
- zásobování materiálem všech materiálových tříd,
- odborné přípravy specialistů logistiky,
- zásobování municí a pyrotechnickou činností,
- metrologického zabezpečení a odborné technického dozoru,
- oprav a revizí výbroje a techniky a materiálu všech současných materiálových tříd,
- využití výpočetní techniky v rámci informatiky logistického systému.

■ Kvalifikační kurz týlového zabezpečení brigády

Odborná příprava bude zaměřena na:

- tvorbu a rozmísťování zdrojů všech materiálových tříd na taktickém stupni,
- tvorbu, doplňování a obnovu zásob brigády,
- skladové hospodářství brigády,
- zásobovací systém brigády,
- manipulaci s materiálem a ložné práce,
- životní prostředí a zásobování,

Varianta 1: absolvent bakalářského studia VVŠ

- ekonomické a finančně právní aspekty zásobování,
- využití výpočetní techniky v zásobování brigády,
- poskytování služeb jednotkám brigády.

■ Vyšší akademický kurz logistiky

Obsah studia kurzu musí uspořádat a prohloubit společenské vědomí, formovat teoreticko-metodologická východiska řízení pracovních skupin a dát odpovídající odborný základ k řízení sil a prostředků logistiky na vyšších a nejvyšších velitelských stupních.

Středem odborné přípravy bude:

- bojová připravenost logistiky armádního sboru (as),
- mobilizace logistiky armádního sboru,
- logistická podpora vojsk na teritoriu,
- organizace vojenské dopravy armádního sboru,
- poskytování služeb (stravování, vyzbrojování, doplňování PHM apod.) vojskům as,
- zásobování vojsk armádního sboru,
- logistická podpora vojsk as v míru a v poli,
- logistická podpora sboru letectva,
- logistická podpora sboru PVO,
- velení a řízení logistiky armádního sboru,
- bojová připravenost týlových a technických svazků, útvarů a zařízení velitelství logistiky (TTSÚZ),
- mobilizace TTSÚZ velitelství logistiky,
- vojenská doprava na teritoriu ČR,
- poskytování služeb vojskům AČR,
- zásobování vojsk Armády České republiky,
- logistická podpora vojsk AČR v míru a v poli,
- finance, personalistika, pracovní právo,
- ekologie v AČR,
- velení a řízení logistiky AČR.

■ Kvalifikační kurz všeobecné logistiky operačního stupně

Odborná příprava bude zaměřena zejména na:

- bojovou a mobilizační pohotovost TTSÚZ velitelství logistiky,
- logistickou podporu vojsk na teritoriu,
- přípravu podkladů a zpracování dokumentace při logistické podpoře armádního sboru a vojsk AČR v míru a v poli,
- kontrolní činnost na operačním stupni,
- využívání výpočetní techniky při velení a řízení velitelstvím logistiky a logistikou GŠ,
- mobilizační rozvinování TTSÚZ, jejich přemísťování, rozmísťování, ochranu obranu na operačním stupni,

- zpracování plánů zabezpečení,
- součinnost uvnitř i vně logistiky armádního sboru, velitelství logistiky a logistiky GŠ,
- ekologii v AČR.

■ Kvalifikační kurz výzbrojné technického zabezpečení operačního stupně

Kurz bude zabezpečovat přípravu výkonných pracovníků a odborných funkcionářů v řízení a ekonomickém zabezpečení:

- oprav a služeb výzbroje, techniky a materiálu,
- nákupu oprav a služeb z mimoarmádních organizací,
- využívání rozpočtových položek materiálně technického zabezpečení,
- řešení technických problémů provozu techniky a výzbroje u vojsk z hlediska spolehlivosti, zvyšování životnosti atd.,
- připravenosti a organizace mobilizačního rozvinování prostředků logistiky,
- ukládání výzbroje a techniky,
- organizace zásobování materiálem všech materiálových tříd,
- metrologie a odborně technického dozoru,
- zabezpečení vojsk municí a pyrotechnickou činností,
- ekologie v AČR,
- využití výpočetní techniky v rámci informačního zabezpečení logistiky.

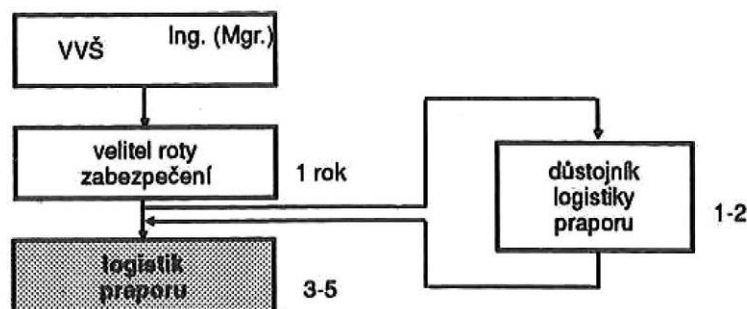
■ Kvalifikační kurz týlového zabezpečení operačního stupně

Odborná příprava bude zaměřena na:

- tvorbu a rozmísťování zdrojů všech materiálových tříd na operačním stupni,
- vedení účetní evidence materiálu a jeho inventarizace,
- tvorbu, doplňování a obnovu zásob na operačním stupni,
- skladové hospodaření armádního sboru a TTSÚZ velitelství logistiky,
- zásobovací systém armádního sboru v AČR,
- manipulaci s materiálem a ložné práce na operačním stupni,
- ekologii v AČR,
- ekonomické a finančně právní aspekty zásobování operačního stupně,
- využití výpočetní techniky v zásobování armádního sboru a TTSÚZ velitelství logistiky,
- poskytování služeb vojskům AČR.

Pro současné pojetí obsahu studia je typický souběh tří směrů: všeobecné logistiky, výzbrojné technický a týlový. Tyto směry jsou podle stupňů velení rozděleny na taktickou a operační část. Hloubka a šíře studia je diferencována jednak pro řídicí funkcionáře a jednak pro řadové pracovníky.

Variantha 2: absolvent VVŠ (Ing., Mgr.)

pokračování kariéry jako ve variantě 1.

VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY

Vyučovací předměty logistiky vycházejí z obsahu studia, ze studijního oboru a studijních specializací. V současnosti navrhovaný studijní obor Ekonomika obrany státu a vojenská logistika odpovídá i navrhovanému vědnímu oboru Ekonomika obrany státu a vojenská logistika. Oba obory jsou zatím chápány jako pracovní názvy, přičemž jejich konečné schválení se očekává ve školním roce 1993/94.

Uvažované předměty pro studijní obor Ekonomika obrany státu a vojenská logistika musí odrážet potřeby praxe a současně musí mít úzký vztah k dalším studijním oborům vojenským i vyloženě civilním, ke společenským a technickým studijním oborům.

Navrhované vyučovací předměty budou ve studijních plánech zahrnuty do části „vojenské a vojensko-odborné předměty“.

Na základě uvedených úvah se předpokládá výuka těchto předmětů:

1. Ekonomika obrany státu.
2. Obecná logistika.
3. Vojenská logistika.
4. Finančně právní služba.
5. Vojenská doprava.
6. Materiální zabezpečení vojsk.
7. Zabezpečení službami.
8. Vojenská ekologie.
9. Velení a řízení logistiky.
10. Provoz a opravy výzbroje a techniky.
11. Metrologické zabezpečení.
12. Informatika v logistice.

Cílem předmětu Ekonomika obrany státu je prohloubit ekonomické vědomí, uvést do systémových souvislostí a vzdělávat v oblastech odolnosti národního hospodářství, ekonomických základů obranyschopnosti, ekonomiky obrany za branné pohotovosti státu, hospodářské mobilizace a válečného hospodářství.

Obsahem předmětu Obecná logistika budou oblasti platné pro kterýkoliv podnik, to je fyzická distribuce, řízení materiálového toku, marketingová logistika, obchodní logistika, mezipředmětová logistika, průmyslová logistika.

Předmět Vojenská logistika bude zahrnovat specifiku logistiky a logistické podpory v podmínkách AČR jak v době míru, tak za branné pohotovosti státu. Bude řešit a rozvíjet otázky logistiky od stupně brigáda až po vrcholové orgány logistiky. Tudíž v sobě zahrne také operační stupeň, tj. armádní sbor a velitelství logistiky. Logistická podpora vojsk v boji i operaci zahrne obranu, útok i pochod.

V rámci předmětu Finančně právní služba bude zahrnuta finančně právní problematika finančního zabezpečení v systému logistiky operativní působnosti strategické, dispoziční, administrativní a operační. Dále bude řešena problematika plánování a řízení materiálových toků, zabezpečení jejich kontroly korunou, rozhodování o alokaci rozpočtových prostředků, snižování rizik restrikce a důsledky pro rozvoj armády.

Vyučovací předmět Vojenská doprava zahrne jednotlivé druhy doprav, jejich integrujících činitelů v logistice, místo, vztah, úlohu a úkoly.

Předmět Materiální zabezpečení vojsk bude tvořit oblast zásob, tj. zdroje, tvorba zásob a materiální zabezpečení vojsk, tj. plánování evidence, hospodaření, zajišťování, likvidace a prodej materiálu, materiálové třídy. Součástí předmětu bude oblast manipulace s materiálem, technické prostředky pro mechanizovanou manipulaci a technologie manipulačních prací.

Do předmětu Zabezpečení službami bude zahrnuto poskytování služeb (včetně drobného prodeje) vojskům v míru i v poli (doplňování techniky, PH, stravování, vyzbrojování, atd.), mírová a polní problematika všech služeb v podřízenosti logistiky, možnosti služeb, kapacity, realizace základních činností.

V předmětu Vojenská ekologie budou objasňovány zásady ochrany životního prostředí, legislativní opatření, havarijní záchranný systém v AČR.

Předmět Velení a řízení logistiky, jako integrující vyučovací předmět, zahrne informační systém logistiky s jeho informačními toky, prostředky komunikace, programové dílo, místa velení a všechny funkce a cykly velení a řízení logistiky.

Předmět Provoz a opravy výzbroje a techniky zahrne nová ustanovení v řízení provozu a oprav veškeré výzbroje a techniky, plánování, vyhodnocování, využívání projektů, uzavírání smluv na opravy v civilních organizacích, ukládání techniky.

Předmět Metrologické zabezpečení zahrne síly a prostředky metrologického zabezpečení a technického dozoru, jejich možnosti, způsob využití, znalost základních státních norem a jejich realizace v praxi, odpovědnost.

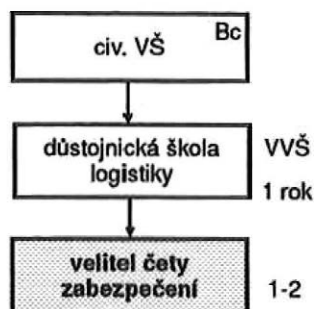
Předmět Informatika v logistice zahrne informační zabezpečení logistiky, výpočetní podporu procesů logistiky, využívané programy a prostředky, automatizaci a přenos dat.

Velká šíře studijního oboru Ekonomika obrany státu a vojenská logistika si vynucuje velký počet předmětů, vnitřně diferencovaných a navíc i rozsáhlých.

V logistice mohou působit i důstojníci, kteří přijdou do armády po absolvování civilního vysokoškolského studia zejména ekonomického a technického zaměření.

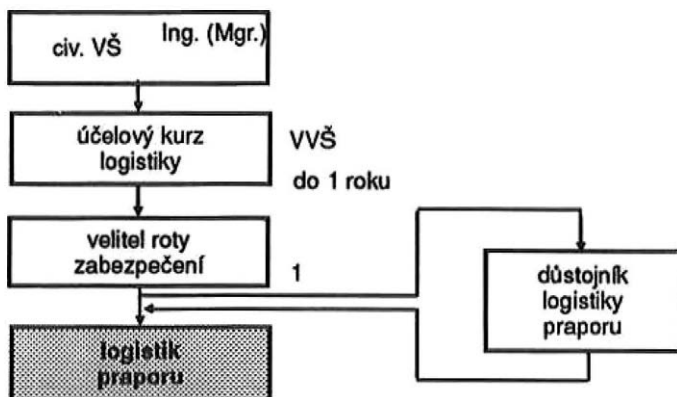
Náborovaní vysokoškoláci projdou důstojnickou školou (kurzem) logistiky a tím by se měli dostat na přibližnou vojensko-odbornou úroveň absolventů VVŠ.

Varianta 3: absolvent bakalářského studia civilní VŠ

pokračování kariéry jako ve variantě 1.

Varianta 4: absolvent civilní VŠ (Ing., Mgr.)

pokračování kariéry jako ve variantě 1.

Praxe začínajících důstojníků logistiky by měla začít na nejnižším stupni u čety roty zabezpečení. Je to osvědčená zkušenost nejen vojenská, ale i podnikatelská. Důstojníci logistiky dostanou základ pro vedení podřízených, bezprostředně se přiblíží technice a získají dovednosti při práci s ní a vojenskoodborné návyky ve velení a řízení logistiky a mohou se přiučit od nadřízených.

Po praxi na nejnižším stupni a případném dokončení vysokoškolského studia nastoupí ti nejlepší na funkci logistika praporu. Do pěti let by mělo být zřejmé, kdo z důstojníků logistiky praporu bude perspektivní a nastoupí do AKL, a pro koho budou vhodnější výkonné štábní funkce.

Absolvováním AKL se důstojníkovi logistiky rozšíří perspektivy. Může pokračovat po dráze velitelské nebo logistické anebo vědeckovýzkumné.

Skutečně úzký výběr uchazečů ze všech odvětví logistiky bude směřovat do VAKL. Ten je chápán jako nejvyšší logistické učení AČR. Do VAK GŠ přejde úzká skupina funkcionářů s předurčením na nejvyšší funkce logistiky AČR.

Nabízené varianty nevylučují zahraniční studijní pobyty či stáže týkající se všech oborů, odvětví a skupin logistiky.

Výstavba logistického systému zabezpečení musí být doprovázena tvorbou odpovídající struktury vzdělávací soustavy odborníků logistiky. Nad těmito problémy jsme se pokusili ve svém příspěvku zamyslet. Výsledkem úvah jsou prvotní návrhy, které bude třeba i nadále rozpracovávat na základě analýz dalších podmínek.

Poznámka: Na schématech jsou uvedeny varianty kariéry důstojníků logistiky s různým vstupem do armády.